GEMEENTE BEUNINGEN

# Raadsvoorstel

| | |
|---|---|
| Onderwerp | : Dorpendeal Winssen |
| Zaaknummer | : 698818 |
| Behandelend team | : Sociale Ontwikkeling |
| Status | : Openbaar |

**Besluit om**

1. het projectplan Dorpendeal Winssen vast te stellen.
2. € 210.000 uit de H1-bestemmingsreserves als cofinanciering beschikbaar te stellen.

**Inleiding**

De dorpskern van Winssen wordt gevormd door het Admiraal van Ghentplein waar het kindcentrum de Wegwijzer en Ontmoetingscentrum De Paulus zich bevinden: het hart van Winssen. Het ontmoetingscentrum speelt in het dorp een belangrijke rol, omdat het verbinding en ontmoeting faciliteert. Het bestuur van ontmoetingscentrum De Paulus is dan ook initiatiefnemer van deze Dorpendeal. De Paulus is een vereniging en telt veertig verenigingen en gezelschappen die lid zijn en daarmee eigenaar van het gebouw. De Paulus faciliteert diverse activiteiten op het gebied van sport, cultuur, horeca, welzijn, educatie en zorg. Het ontmoetingscentrum is 'de huiskamer' van het dorp en vervult een belangrijke rol voor veel Winssenaren.

De Dorpendeal is een subsidieregeling vanuit de provincie Gelderland. De provincie is nauw betrokken bij de totstandkoming van het plan. De bedoeling van een Dorpendeal is het versterken van de sociale verbinding in een wijk of dorp. Een Dorpendeal komt tot stand op basis van een lokale initiatiefnemer (in deze het bestuur van de Paulus). Een Dorpendeal is bedoeld om gedeelde belangen en behoeftes in beeld te brengen en een gezamenlijke collectieve agenda te benoemen voor het dorp. De initiatiefnemers van deze Dorpendeal zetten met dit project in op de toekomstbestendigheid van Winssen, het versterken en behouden van de sociale verbondenheid in een dorp dat de komende jaren vergrijst en groeit door de bouw van 400 woningen.

**Beoogd effect**

Het versterken van de leefbaarheid en sociale cohesie in Winssen in de periode 2025 en verder.

**Argumenten**

*1.1 De bouw van 400 woningen in Winssen heeft impact op de leefbaarheid*

De komende jaren neemt het aantal inwoners aanzienlijk toe. In de komende jaren worden namelijk zo'n 400 woningen bijgebouwd in Winssen-Zuid, wat betekent dat er 40 % meer woningen bij komen. Inwoners hebben zorgen over de impact van deze gepresenteerde nieuwbouwplannen op de sociale cohesie voor het dorp. In dit traject hebben inwoners uit Winssen kunnen meedenken over wat zij denken dat het dorp nodig heeft om de sociale cohesie en leefbaarheid in de toekomst te behouden.

*1.2 Het plan is tot stand gekomen met inwonersparticipatie*

Om behoeften, wensen en draagvlak bij alle inwoners op te halen voor deze Dorpendeal, zijn de volgende acties ondernomen: enquête onder inwoners uit Winssen, denktankbijeenkomst met leden van de Paulus (40 verenigingen/stichtingen), gesprekken met diverse verenigingen en organisaties en een brede inwonersavond op 9 december 2024. Dit plan vormt de sociale agenda van Winssen en kent vijf opgaven namelijk: ontmoeten en meedoen, vitaal ouder worden, de jeugd bruist, samen voor een toekomstbestendig verenigingsleven en gezond en groen dorp.

*1.3 Er wordt geïnvesteerd in sociale activiteiten en in fysieke aanpassingen van het dorpshuis*
Door de komst van 400 woningen komen er veel nieuwe inwoners bij. De huidige inwoners van Winssen willen zelf een actieve rol nemen in het verwelkomen van nieuwe inwoners. Dit gaan ze doen door samenwerking te zoeken met Woonwaarts, het organiseren van nieuwe activiteiten en het betrekken van deze inwoners bij het verenigingsaanbod en vrijwilligerswerk in het dorp.

Om in de toekomst ook nieuwe inwoners te kunnen faciliteren, investeren we ook in fysieke aanpassingen binnen het dorpshuis zoals het aanpassen van de toegankelijkheid van de entree, het herinrichten van de kleedkamers en de bovenverdieping. Op dit moment is de bezetting van het dorpshuis op momenten al erg hoog. Op deze manier wordt ruimte gecreëerd zodat het dorpshuis ook in de toekomst de bestaande- en nieuwe leden kan blijven faciliteren.

*1.4 De Dorpendeal subsidie biedt de kans om extra middelen te verwerven voor leefbaarheid*
Vanaf 2026 ontvangen gemeente minder middelen voor de uitvoering van hun taken. Gezien deze financiële situatie van de gemeente in de toekomst, biedt deze subsidie de kans om extra externe middelen te werven voor inzet op leefbaarheid en sociale cohesie in onze dorpen en wijken.

*1.5 We sluiten aan op het beleidsplan sociaal domein 'Vitaal Beuningen'*
Op 9 april 2024 heeft uw raad de beleidsnotitie Sociaal Domein 2024-2028 'Vitaal Beuningen' vastgesteld waarmee we focus leggen op vier thema's. Een van deze thema's is het versterken van de sociale basis door het opstellen van dorps- en wijkplannen. Dit plan vormt het dorpsplan voor de kern Winssen.

*1.6 Winssen zet als dorp het sociaal kapitaal in vorm van vrijwilligerswerk*
Vrijwilligers vormen de ruggengraat van het sociale weefsel van Winssen. Zij zorgen ervoor dat het dorp leeft, van het organiseren van evenementen tot het bieden van praktische hulp aan wie dat nodig heeft. Zonder hun inzet zou het sociale netwerk in Winssen veel dunner zijn. Dankzij hen blijft het dorp niet alleen een fijne plek om te wonen, maar ook een dorp waarin iedereen zich gesteund voelt. Dit koesteren we als gemeente en stimuleren we door medewerking te verlenen aan deze Dorpendeal.

*2.1 Voor het verkrijgen van de Dorpendeal subsidie is 50% cofinanciering nodig*
Deze cofinanciering mag opgebouwd worden gemeentelijke middelen, Rijksmiddelen, uren inzet en werving van externe subsidies en fondsen. De provincie verdubbelt vervolgens deze cofinanciering. Een Dorpendeal subsidie is aan te vragen voor minimaal 25.000 euro en maximaal 400.000 euro. Inzet van de initiatiefnemers is om voor de maximale subsidieaanvraag te gaan van €400.000 euro. Dit betekent dan dus ook een cofinancieringsopgave van €400.000 euro.

*2.2 Hoe meer cofinanciering vanuit middelen uit de begroting, hoe minder aanspraak H1-bestemmingsreserve nodig is*
In de raadsvergadering van 11 juli 2023 is het besluit genomen dat: 'mocht er een financiële noodsituatie zijn in de toekomst waardoor een heroverweging van de bestemmingsreserve gepast is, dan zal een beslissing hierover altijd door de gemeenteraad genomen worden.' Op dit moment heeft de gemeente te maken met het ravijnjaar in 2026. Door middelen uit de reguliere begroting in te zetten, blijft er ruimte in de H1-bestemmingsreserve voor onvoorziene omstandigheden en/of activiteiten in de toekomst. De hoogte van H1-bestemmingsreserve is momenteel € 371.113 (peildatum 31-12-2024). Van deze reserve is € 75.000 bestemd voor een onderzoek naar het van Ghentplein. Dit laat een reserve over van € 296.113.

**Kanttekeningen**

*1.1 Het plan bevat ook activiteiten in de openbare ruimte, welke vragen om verder onderzoek*
Waar het gaat om aanleg/renovatie van fysieke voorzieningen, wordt voorafgaand aan aanleg afgesproken met inwoners dat zij zelf zorgdragen voor het onderhoud en beheer van de voorziening in de toekomst.

*2.1 We hebben op dit moment te maken met code rood*

In de raadsvergadering van 11 juli 2023 is het besluit genomen dat: 'mocht er een financiële noodsituatie zijn in de toekomst waardoor een heroverweging van de bestemmingsreserve gepast is, dan zal een beslissing hierover altijd door de gemeenteraad genomen worden.' In het licht van solidariteit met andere dorpskernen adviseert het college om niet de volledige H1-bestemmingsreserves in te zetten. Hierdoor blijft er ruimte in de H1-bestemmingsreserve voor onvoorziene omstandigheden in andere dorpskernen en/of activiteiten in de toekomst.

*2.2 Het totale kosten van het plan bedragen meer dan € 800.000*
De begroting van de Dorpendeal komt boven € 800.000 uit. Het is aan de initiatiefnemers om hiervoor andere subsidies of fondsen voor te werven. Deze opdracht is bekend bij de initiatiefnemers.

**Financiën**
De begroting van het Dorpendeal plan Winssen is als volgt:

| Begroting Dorpendeal | |
|---|---|
| Ontmoeten en meedoen | € 217.500 |
| Vitaal ouder worden | € 65.000 |
| De jeugd bruist | € 21.000 |
| Samen voor een toekomstbestendig verenigingsleven | € 515.100 |
| Gezond en groen dorp | € 23.700 |
| Totaal | € 839.600 |

Er wordt uitgegaan van incidentele activiteiten. Gemeente Beuningen zit namelijk in een ombuigingentraject. Mochten er structurele activiteiten uit het plan voortvloeien in de toekomst, dan gaan we er van uit dat deze kosten binnen de reguliere begroting opgevangen worden.

Er wordt ingezet op de maximale aanvraag namelijk € 400.000. Dit betekent een cofinancieringsopgave van € 400.000. Het plan omvat activiteiten gericht op alle leeftijden en verschillende doelgroepen. Hierdoor is het mogelijk om verschillende budgetten in de gemeentelijke begroting aan te wenden voor cofinanciering. De opbouw van de financiering voor de Dorpendeal Winssen ziet er als volgt uit:

| Opbouw cofinanciering | |
|---|---|
| Gemeentelijke bijdrage uit begroting 2025 (met name inzet Rijksmiddelen GALA) | € 139.500 |
| H1-bestemmingsreserve | € 210.000 |
| H1-jaarlijkse gelden | € 25.000 |
| Uren inzet | € 7.500 |
| Cofinanciering initiatiefnemers uit subsidie en fondsenwerving | € 57.600 |
| Subsidie Dorpendeal provincie | € 400.000 |
| Totaal | € 839.600 |

De kosten van het totale plan bedragen meer dan € 800.000. Het is aan de initiatiefnemers om hiervoor andere subsidies of fondsen voor te werven. Deze opdracht is bekend bij de initiatiefnemers.

**Tijdspad**

| | |
|---|---|
| Behandeling collegevergadering | 28 januari 2025 |
| Behandeling commissie Samenleving en Bestuur | 26 februari 2025 |
| Behandeling raadsvergadering | 18 maart 2025 |
| Aanvraag Dorpendeal | April-mei-juni 2025 |
| Start uitvoeringsperiode | 1 juli 2025 |
| Einde uitvoeringsperiode | 31 december 2028<br>(Winssen bestaat in dat jaar 1000 jaar) |

Na vaststelling van het projectplan en cofinanciering worden de afspraken tussen gemeente, de Paulus en provincie vastgelegd in een Dorpendeal convenant. Bij de formele aanvraag voor subsidie moet het getekende convenant worden ingediend. De cofinanciering wordt pas vrijgegeven als de Dorpendeal subsidie definitief is toegekend door de provincie Gelderland.

**Duurzaamheid**
Bij de fysieke aanpassingen in het dorpshuis, wordt meteen ingezet op verduurzaming.

**Communicatie/Participatie**
Om draagvlak in het dorp te creëren voor deze Dorpendeal zijn de volgende acties ondernomen:

- Enquête onder inwoners uit Winssen
- Denktankbijeenkomst met leden van de Paulus (40 verenigingen/stichtingen)
- Gesprekken met diverse verenigingen en organisaties
- Brede inwonersavond

Hierdoor is er al een beweging op gang gekomen in het dorp en zijn verschillende partijen al samenwerking aangegaan.

**Evaluatie**
De provincie vraagt na afloop van de subsidieperiode een inhoudelijk verslag ter verantwoording en evaluatie. Daarnaast volgt in 2026 een voortgangsnotitie van het beleidsplan sociaal domein 'Vitaal Beuningen'.

**Bijlagen**

- Bijlage 1: Projectplan Dorpendeal Winssen

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders

Dyanne Kocken
secretaris

Daphne Bergman
burgemeester